

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags 's donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen.

Aankondingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 5 MEI.

Een liberaal op zijn doodsbod.

Men schrijft uit Gent :

Vrijdag is in onze stad overleden de heer Van Hecke lid van den gemeenteraad.

In zekere zitting van deze vergadering bracht die man eene onbewimpelde hulde aan de « onsterfelijke beginselen » der Fransche revolutie ; altijd was hij een der zulken, die het liberalisme verstonde en uitvoerde, gelijk de vrijdenkers doen.

De hand Gods heeft den heer van Hecke geraakt en hij viel op het ziekbed. Opgevoed in de zuiverste katholieke beginselen, herinnerde hij zich zijn vroeger leven en hij kwam nu tot de overtuiging dat de politieke stellingen, die hij blindelings aangekleefd en verdedigd had, valsche waren.

Zich voelende sterven, riep hij den priester en had het geluk zich voor zijnen dood te verzoenen met de Kerk, die hij zoo lang had bestreden. Hij herriep al de dwalingen, in welke hij gevallen was en ontving met een diep berouw en eene waarlijk stichtende godsvrucht de laatste sacramenten, den eerw. heer pastoor van St-Martens, die ze hem toediende, daarvoor den hartelijksten dank toesprekende.

Zulke echt christelijke dood, na een « liberaal » leven, is stichtend. Wij hopen dat het, al ware 't maar voor enkele onbedachte liberalen, niet vruchteloos zijn zal.

Het lijk van den heer Van Hecke is, wij moeten het nauwelijks zeggen, op zijn verzoek niet op het Geuzenhof begraven, dat hij nogtans, als raadsheer, heeft helpen oprichten. Dit is de genadesteek, aan de algemeen gehate schepping onzer onverdraagzame coterie toegebracht !

Kolenijverheid.

Men schrijft uit Charleroi, 28 april : Wanneer de koolmijnen van den bassin van Charleroi het lastcobier hadden ontvangen, greep er eene vereeniging van het koolmijncomité plaats, om over den prijs te beslissen voor welke men naar de aanbesteding zou gingen. Maar in den tusschentijd der ontvangst van het lastcobier en der vereeniging daar het getal loten klein en er niet voor iedereen was, zijn twee kolenmijnen van den bassin van Charleroi soumission gaan indienen, ieder voor twee loten aan 11 fr. 50 c. en eene kolenmijn van het center voor vier loten ook aan 11 fr. 50 c., op de vereeniging van het comité.

Waarschijnlijk dat deze, die verkocht hadden, zullen gezegd hebben dat zij niet te verkoopen hadden en zij niet zouden soumissionneeren, en er is besloten geworden dat, daar de aanbesteding van gering belang was, men eene hooger prijs moest maken, uit hoofde der verkoopen, gedaan met waarborg van afslag, wat aanvaard is geworden, en ziedaar hoe de prijs van 14 fr. werd vastgesteld. Ik laat aan het publiek de zorg over de overweging te doen, die een dergelijk feit medebrengt ; wat ik zeggen kan is dat verscheidene bestuurders mij verzekerd hebben dat zij hunne zaken zullen doen zoals zij het verstonde, omdat er te veel bedrog was. (Le Charbon.)

Stads- & provincie nieuws.

De volgende subsidien zijn verleend in de provincie Limburg :

2500 fr. aan den kerkraad van St-Pieter kerk te Sichen-Sussen Bolré voor de herstelling dezer kerk.

4000 fr. aan den kerkraad van Gelinden voor de herbouwing van den toren.

5300 fr. aan den kerkraad van Membruggen voor de herbouwing der kerk.

1400 fr. aan den kerkraad van Herck-St-Lambert voor de herstelling dezer kerk.

1500 fr. aan den kerkraad van Leuth voor de bouwing der kerk.

L'INDICATEUR BREVETÉ des heures de départ & d'arrivée des convois des chemins de fer belges pour le mois de Mai 1874, est en vente chez M. COLLÉE. Avec carte. Prix 25 centimes.

De H. Vader geniet eene voortreffelijke gezondheid ; op 15 mei aanstaande treedt hij in zijn 84e jaar. Te dier gelegenheid zullen er in de katholieke landen openbare gebeden plaats hebben.

Een man en eene vrouw waren gevat onder verdenking dat zij een diefstal hadden gepleegd, en bekenden hun schuld. « Vrouw, » vroeg de rechter van instructie, « hebt gij dien diefstal met

vrijen wil begaan, dat is, zonder gedwongen te zijn door of uit vrees van uw man ! »

« Vrees voor mijn vent ! » riep de vrouw. « Ik heb vijf mannen gehad, en ik ben nooit bang geweest voor een van hen allen ! »

In de te Chicago verschijnende Illinois-Staatszeitung kwam voor eenigen tijd de volgende curieuse advertentie voor :

Belooning en waarschuwing !

Mijne vrouw, Barbara Nikschen, geboren Rösler is weggelopen of mij ontstolen. Wie haar mij terugbrengt, sla ik het hoofd in. Daar ik mijne eigen schulden niet betaal, is het zeer waarschijnlijk dat ik ook de hare niet zal betalen.

LOUIS NIKSCHEN.

Een onderwijzeres aan eene hogere burgerschool voor meisjes, vroeg aan eene der leerlingen, waarom hier in het fransch — bière — dus vrouwelijk was.

Ik geloof — antwoordde het meisje — omdat de heeren er zooveel van houden.

BUITENLAND.

Frankrijk.

In eene der barakken van de peperkoekfoore, nabij de Troonbareel, te Parijs, was voor 15 centimen een abbyssynsche wildeman te zien, zoo wild dat men hem met ketenen moest beladen. Hij at levende konijnen, waar men, als toespits, den zondag en donderdag serpentes en padden bijvoegde. Voor zijn nagerecht at hij brandend werk. Den laatsten dag der foore, op 't oogenblik der vertoening, werd men gewaar dat de wildeman verdwenen was, na zijne ketenen afgeworpen en eene flesch water uitgedronken te hebben. Men moest van het schouwspel afzien en het geld wedergeven. Eenige uren nadien zag een schipper van Nogent eenen neger op een schip klauteren en in de Marne springen. Hij snelde hem ter hulp, maar de man was door den stroom medegesleept en verdwenen.

Een half uur nadien haalde men nabij de brug van Nogent het lijk van den drenkeling op. Die neger had witte voeten. Toen men hem wreef zag men de zwarte kleur verdwijnen, en men bevond dat het kroezellaar niets dan eene pruik was. Het was de wildeman van de peperkoekfoore. Die ongelukkige heette eigenlijk Paul Philibert Mélarie ; hij was geboren te Limoges en zeven en twintig jaar oud. Zonder werk zijnde, had hij zich sedert vele jaren ten dienste gesteld van eenen barakspeler om den wildeman te vertoonen. Men veronderstelt dat het de afkeer voor die levenswijze is, welke hem tot de zelfmoord heeft gedreven.

Den 27 april is te Vieme, departement der Isère, een schrikkelijke brand uitgeborsten in eene wolkaarderij. Het vuur, door de olie en de vette stoffen in het werkhuus gevoed, breidde zich ongehoord spoedig uit. In min dan vijf minuten overrompelden de vlammen gansch den beneden, sloten den trap naar de bovenverdieping af en lieten geen uitweg aan hen die er werkten. De eenen sprongen door de vensters, in de rivier de Gère, die langs eenen kant des huizes vloeit ; anderen sprongen op straat, en een hunder verbruzelde zich den schedel op de kassien. Voordat men daar was met ladders, was alles verbrand. Men vrees dat er talrijke slachtoffers onder het puin liggen. In twee uren vier huizen verbrand ; vele honderde duizende franks verloren ; vele dooden ; een tiental gewonden.

Het verslag over den tunnel tusschen Frankrijk en Engeland is den algemeenen raad van Pas-de-Calais aangeboden door den heer Ansart-Rault, republiekeinsch raadslid. Dit verslag, waarvan de besluiteinsch goedgekeurd werden, stelt vast dat de diplomatische moeilijkheden geregeld zijn, en dat de fondsen voor de voorbereidende werken zullen gegeven worden door de Noorder-compagnie, aan Frankrijk en de Zuid-Oostercompagnie van Engeland, op den voet van 1 miljoen voor iedere maatschappij, op de enkele voorwaarde dat de concessie hun zal verleend worden, bij voorkeur op alle andere maatschappij.

De lengte van den ontworpen tunnel bedraagt 80 kilometers, waarvan 50 onder de zee-angte. Men berekent de kosten op 4000 fr. per meter of 4 miljoen per kilometer, wat de totale uitgaaf op 200 miljoen zal brengen.

Spanje.

GEVECHT TE BALMASEDA.

NADERE BIJZONDERHEDEN.

De Times heeft de volgende depeche ontvangen, gedagteekend uit Madrid 29 april :

Maarschalk Serrano bericht per telegraaf, dat hij gisteren, ten 1 uur namiddag, verwittigd werd dat maarschap Concha voornemens was de vijandelikheden te beginnen met den aanval van Las Mugecas. Een uur nadien hoorde maarschalk Serrano kanon- en musketvuur. Onmiddellijk bevoel hij den aanval der carlistische posten, rechts en links van Carretera de Sopena. Al de batterijen openden het vuur, hetwelk beantwoord werd door het vijandelijk voetvolk in zijne verschansingen, alsook door het geschut gevestigd te San Pedro,

op de hoogten tegenover Puchetta en achter San Juliana.

Generaal Laserna trok vooruit langs Carretera de Jopuerto, generaal Palacios beklom de hoogten van Arzenillas, ten einde het dorp Montellano te overmeesteren. Terzelfder tijd volgde een ander bataillon den railway om de Gortes te bemachtigen.

Na een gevecht van twee uren bezetteden de troepen al de posten door maarschalk Serrano aangeduid, met het inzicht van maarschalk Concha te ondersteunen. Van zijnen kant heeft Concha naar Madrid het bericht gezonden, dat de rechtervleugel en het midden van zijn legerkorps, las Mugecas hebben genomen. Zijne tweede afdeeling heeft een bijna onoverkomelijken grond ontmoet waarvoor de vijand nogthans verjaagd werd. De warmte is drukkend ; de troepen zijn zeer vermoeid ; zij hebben op de overwonnen posten gelegerd. Een telegram van maarschalk Serrano voegt er bij, dat hij met het kriecken van den dag zijnen marsch zal hernemen. Hij gelooft dat zijne verliezen gering zijn.

Een officieel bericht zegt, dat het gevecht ten 4 1/2 ure's morgens is herbegonnen. De troepen gaan voortdurend vooruit.

Een telegram uit het kwartier-generaal van San-Martino, gedagteekend van heden namiddag meldt dat de strijd voortduurt. Het vuur der Carlisten is weinig gevoed. De afdeeling Echague, is gisteren avond, te Guenès (Biskaye) gebleven.

Guenès is een dorp, gelegen langs de baan van Balmaseda naar Bilbao, tusschen deze twee steden op 15 kilometers afstand, in rechte lijn, van laatstgenoemde stad.

De afdeeling Echague is naar Guinès getrokken, niet langs den weg van Laredo naar Balmaseda, maar langs eenen weg die meer zuid-oostwaarts richt en die over rio Somorostro heen tusschen de bergen Fandegueru en Erza, eindlijk samen loopt met de baan van Balmaseda naar Bilbao.

Maarschalk Serrano is gisteren Portugaleta binnengetrokken.

Twee afdeelingen zijn den rechteroever van den Nervion, onder het bevel van maarschalk Serrano, gepasseerd.

De Carlisten hebben Castrejana verlaten. Een derde korps, door maarschalk Concha gecommandeerd, bezetten de Pic Santa-Augusta. De Carlisten hebben de beschieting tegen Bilbao verdubbeld, die moedig antwoordt. Een telegram van maarschalk Serrano, uit Portugaleta gedagteekend den 2 mei, zegt dat maarschalk Concha hem aankondigt, dat eenige vrijwilligers van Bilbao hem komen verwittigen zijn, dat de Carlisten al hunne stellingen verlieten.

Maarschalk Concha is vertrokken om de bruggen van Bureca en van Castrejama te verkennen, om zijne legerbenden te doen passeeren.

Maarschalk Serrano heeft maarschalk Concha naar Bilbao doen trekken, ten einde met zijn legerkorps eerst voor deze stad aan te komen, terwijl de andere legerbenden voortgaan met den Nervion te Portugaleta te passeeren om zich langs eenen anderen kant naar Bilbao te begeven.

Eene depeche uit St. Juan-de-Luz van 5 mei, meldt dat al de hoogten van Galdames door de Republiekeinsche legerbenden den 50 april om elf ure 's avonds bezet zijn geworden.

De rechter zijde onder het bevel van maarschalk Concha, heeft zich naar Castrejama begeven, langs den weg van Balmaseda. 's Aftreendaags, 1ste mei, om vijf ure 's morgens, waren al de versterkingen der Carlisten van den Somorostro, San Pedro de Absante, Santa Juliana, Montanio, door de Republiekeinsche bezet.

Bilbao mag als gered aanzien worden.

Zwitserland.

BRIEF VAN Mgr MERMILLOD.

Zijne Hoogw. Mgr. Mermillod heeft aan eenen katholieken kiezer, eenen brief geschreven, gedagteekend uit Ferney, 24 april, over de wet op den Protestantischen eeredienst, van welken brief wij hier den hoofdinhoud laten volgen :

Ik wensch u geluk, mijnheer, de proclamatie geteekend te hebben, door talrijke en uitmuntende katholieken der stad en van den buiten aan hunne medeburgers gericht. Gij hebt allen begrepen, dat het geweten, de vaderlandsche liefde en de eer u den plicht opleggen der onthouding, in de aanstaande volksstemming over de constitutioneele wet op den Protestantischen eeredienst. Sedert 1815 zijn onze tegenwoordigers getrouw geweest aan dit rechtzinnig gedrag, ten opzichte onzer Protestantische medeburgers.

Het is waar, de voorwendsels ontbroken niet om de katholieken uit te lokken aan de kiezing deel te nemen ; maar zij herinneren zich voor God en voor het land, dat de grondbeginselen voor alles gaan.

Er zijn er, die zich geneigd gevoelen door hunne stemming eene wederwraak te nemen over de woorden in den Grooten Raad, ter gelegenheid onzer godsdienstige kwestien, uitgesproken : « Wij staan niet voor eene kwestie van recht, maar wel voor eene kwestie van meerderheid ! »

Eilaa ! de rechten der katholieken, neergeschreven in de tractaten, die aan Geneve de gunst

schonken tot het Zwitsersch vaderland te behooren, rechten door onze wetten plechtig gewaarborgd, zijn verscheurd geworden door eene protestantsche meerderheid in den Staatsraad, in den Grooten-Raad en in het kies-college. De wet, die de grondslagen van het catholicisme aanrandt ; die onze priesters verjaagt uit de kerken en pastorieën, opgericht met de handen en het geld der katholieken ; die wet, die vreemde indringers oplegt aan de getrouwe bevolking, wier geweten hen versmandt — die wet is gemaakt zonder ons en tegen ons. Door eene saamspanning van vrijdenkers en protestanten voorbereid, bewerkt, beraadslaagd en gestemd, heeft zij de reeks van ondernemingen voortgezet, welke begonnen waren tegen de vrijheid van ons onderwijs en onze vergaderingen.

De ware katholieken hebben zich alsdan aangesloten bij de eenparige en krachtige protestatie der geestelijkheid ; in eene openbare proclamatie noodigden zij hunne broeders niet, zich te verwijderen van die stemmen, waaruit niets dan een werk van scheuring kon te voorschijn komen. Eenige klaarziende protestanten verhieven, wel is waar, hunne stem, maar de wet werd door eene protestantsche meerderheid aangenomen.

Onze katholieken hebben dus gelijk, te weerstaan aan de verleiding der stemming ; zij lijdten en aanschouwen, de droefheid in het hart, deze godsdienstige en maatschappelijke afbrekerijen, waaraan zij zich nooit en te geenens prijze zullen medeplichtig maken. Zij beminnen God en hun land !

In het midden der stormen, die de geesten ontroeren, blijven zij kalm en herinneren zich het woord van Pascal : zij hebben het recht zich te verheugen, dat zij zich bevinden in eene schuit door de golven geslagen, maar die niet kan vergaan.

Sta mij toe, mijnheer, om te eindigen, u de woorden aan te halen van drie mannen, wier gezag niemand zal betwisten.

De heer Reget, oudleeraar der academie, reeds sedert verscheidene jaren overleden, schreef aan den heer kanunnik Rendu, later bisschop van Amney :

« Het is in den godsdienst, in het geloof, en niet in de gansch menschelijke berekeningen, dat God ons wil de kracht doen vinden, als het er op aankomt, 't Zijne eer te werken ; het behaagt Hem, al die staatkundige toestellen te laten vallen, die slechts rieten zullen zijn, onbekwaam om het eenwig gebouw te ondersteunen. »

Wij priesters en geloovigen der katholieke Kerk, wij herhalen met den minister den heer Vinet : « De katholieke Kerk heeft zich nooit door den Staat laten verzwelgen. Men moet haar dit recht laten wedererven ; nooit heeft zij de slavernij gekend. Zij blijft op haar gebied en verzendt den Staat naar het zijne. Dit is hare eer, een bijdenwaardige eer ! »

Politiek overzicht.

De Czaar van Rusland zal, zegt men, den 4 mei uit Sint-Petersburg vertrekken, om zich naar Duitsland en Engeland te begeven. Den 3 mei zal hij te Berlijn aankomen, in het keizerlijk paleis waar men te zijner eere feestelijkheden inricht. Czaar Alexander, vergezeld door de grootvorsten, zijne broeders en neven, zal eerst naar Stuttgart het huwelijk gaan bijwoonen der groothertogin Vera met den hertog Eugen van Wurtemberg, dat op 8 mei ingezegend wordt. De rijkskanselier, prins Gortschakoff, zal niet mede naar Engeland gaan ; na de feesten van Stuttgart zal hij, volgens zijne gewoonte, eenen langen tijd verblifven in eene der Duitse badsteden.

De vijandelikheden zijn tusschen de Carlisten en de republiekeins in het noorden van Spanje hernomen. Den eersten telegram die wij ontvangen, kondigt eenen dubbelen goeden uitslag voor de laatsten aan (Maarschalk Concha die over het derde corps commandeerde, gelast om eenen dwarsaanval te bemerken, zou zich van de stellingen van Murietas meester gemaakt hebben en, van zijnen kant, zou maarschalk Serrano, die het hevel over het leger behoudt, rechtstreeks Pedro de Abante aanvallende de beweging van Concha ondersteund hebben, met ook stellingen te bezetten, die de telegraaf niet aanduidt.

Deze inlichtingen zijn reeds zeer duister, en afgaande op de vroegere logenachtige berichten der republiekeins, zal men ons toelaten, de echtheid ervan vooralsnog te betwijfelen.

Gisteren kondigden al de bladen aan, dat Serrano in Bilbao getrokken, en « met eene onbeschrijflijke geestdrift » door de bewoners dier stad onthaald geworden was. De huid van den beer was verkocht, voor dat deze geschoten was. De beschieting van Bilbao gaat nog altijd voort, heviger dan ooit. Generaal Elio heeft zijne troepen geconcentreerd in de ontzaglijke lijnen van Barracaldo, Zornoza en Castrejana, waar hij den vijand zeer goed het hoofd biedt. Niets ellendiger dan dat telegraafbureau van Havas, dat in de wereld elken dag de ongerijndste logens zendt !

Graaf van Chambord is in Frankrijk niet, maar waarschijnlijk 't zij hij er terugkeeren voor de beraadslaging der constitutioneele wetten en der